

Exam. Code : 213102
Subject Code : 4985

M.A. Economics 2nd Semester (Batch 2021-23)
COMPUTER APPLICATIONS FOR ECONOMISTS
Paper : MAEO-11

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. What do you mean by computer ? What are various applications of computer ? Discuss computer organization in detail. 16
2. What do you mean by printer ? How printers are different from plotters ? What are various types of printers ? Discuss in detail the working of any two types of printers. 16

SECTION—B

3. What do you mean by number system ? Discuss the binary number system and octal number systems in detail. Discuss the process of converting a binary number to octal number and vice versa with suitable examples. 16

4. What do you mean by floating point ? How a floating point number is stored ? Explain with the help of suitable example the process of floating point addition and subtraction. 16

SECTION—C

5. Briefly discuss the following features of MS Word :
Importing and exporting of files, inserting page breaks, page numbers and book marks, Headers and Footers. 16
6. What are the salient features of MS Excel ? Discuss in detail. 16

SECTION—D

7. Explain with the help of examples, various looping constructs supported by 'C' language. 16
8. Write a program to find the sum and average of positive numbers when a list containing positive and negative numbers is given. 16

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੰਗਠਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 16
2. ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਪਲੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਕੀ ਹਨ ? ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 16

ਭਾਗ—ਅ

3. ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਬਾਈਨਰੀ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ਟ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਬਾਈਨਰੀ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਅਸ਼ਟ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਫਰਕ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 16
4. ਫਲੋਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਫਲੋਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਉਚਿਤ ਉਦਾਹਰਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਫਲੋਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਜੋੜ ਅਤੇ ਘਟਾਓ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 16

ਭਾਗ—ੳ

5. MS Word ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ :

ਫਾਈਲਾਂ ਦਾ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨਾ, ਪੇਜ ਬ੍ਰੇਕ, ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਫੁੱਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। 16

6. MS Excel ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 16

ਭਾਗ—ਸ

7. 'C' ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੂਪਿੰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ। 16

8. ਜਦੋਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਔਸਤ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਿਖੋ। 16